

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Reprezentarea femeilor și a bărbaților în alegerile parlamentare din 2016

Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați (ANES) este instituție guvernamentală, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) a cărei misiune este promovarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale.

În acest sens, ANES coordonează procesul de implementare a Strategiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2014 - 2017.

Strategia Națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2014 - 2017 și Planul General de acțiuni pentru implementarea Strategiei, aprobate prin H.G. nr. 1050/18.11.2014, își propun continuarea politicilor din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați dezvoltate până în prezent și promovarea la nivel național a valorilor și principiilor nediscriminării pe criteriul de sex, prin măsuri și acțiuni concrete pe diferite arii de intervenție specifice. Astfel, pentru perioada 2014 - 2017, Planul General de acțiuni pentru implementarea Strategiei cuprinde următoarele arii de intervenție: educația, piața muncii, participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la procesul de decizie, abordarea integrată a egalității de gen și violența de gen. Pentru fiecare arie de intervenție au fost identificate măsuri specifice și s-a stabilit un set de indicatori de rezultat, au fost identificate resursele financiare adecvate și principalii actori cu sprijinul cărora obiectivele propuse vor putea fi atinse.

Având în vedere aria de intervenție *"Participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la procesul de decizie"*, respectiv măsura *"Realizarea de studii/analize privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în procesul de decizie economic, politic, social și cultural"*, ANES a elaborat prezenta analiză, referitoare la alegerile parlamentare ce au avut loc în luna decembrie 2016.

Analiza își propune o evaluare a reprezentării femeilor și a bărbaților, pe de o parte în competiția electorală și pe de altă parte, în rezultatul alegerilor pentru posturile de senator și deputat.

Baza legală privind alegerile parlamentare este Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare. În virtutea acestui act normativ *„Senatorii și deputații se aleg prin scrutin de listă, potrivit principiului reprezentării proporționale”*.

Analiza își propune să interpreteze datele referitoare la candidaturi cât și la mandatele atribuite în urma validării alegerilor și este realizată din perspectiva de gen.

Datele referitoare la candidaturile înregistrate precum și la rezultatele alegerilor organizate în data de 11 decembrie 2016 au fost preluate de pe site-ul oficial al Biroului Electoral Central <http://parlamentare2016.bec.ro/>.

1. Candidaturi

1.1 Numărul de candidați înregistrați la nivel național pe formațiuni politice și sexe

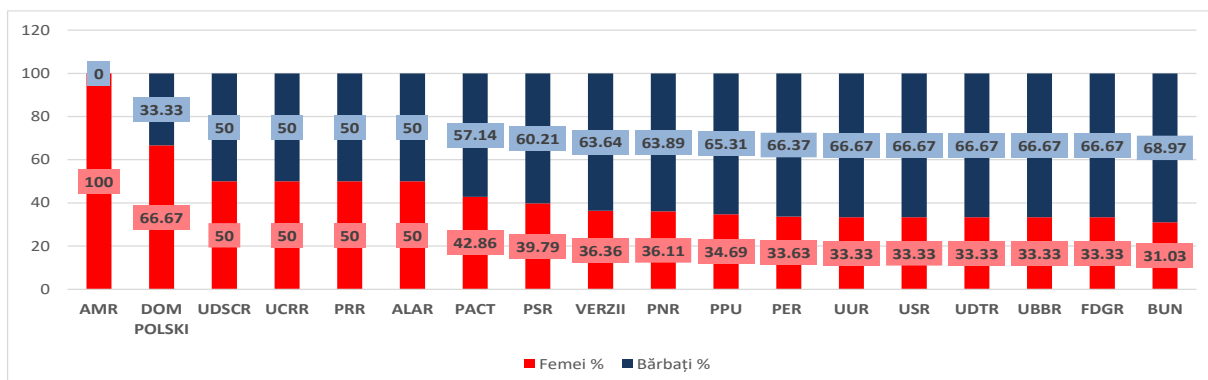
La nivel național, au fost înregistrate 6.476 candidaturi, din care 1.797 (27,75%) de sex feminin și 4.679 (72,25%) de sex masculin.

Din cele 37 formațiuni politice și candidați independenți, 18 înregistrează procente feminine de peste 30. Este de precizat faptul că din aceste formațiuni politice doar 2 au un număr mare de candidați, respectiv PER (449) și PSR (377), restul având un număr destul de mic.

Primele 3 poziții în clasamentul candidaturilor feminine sunt:

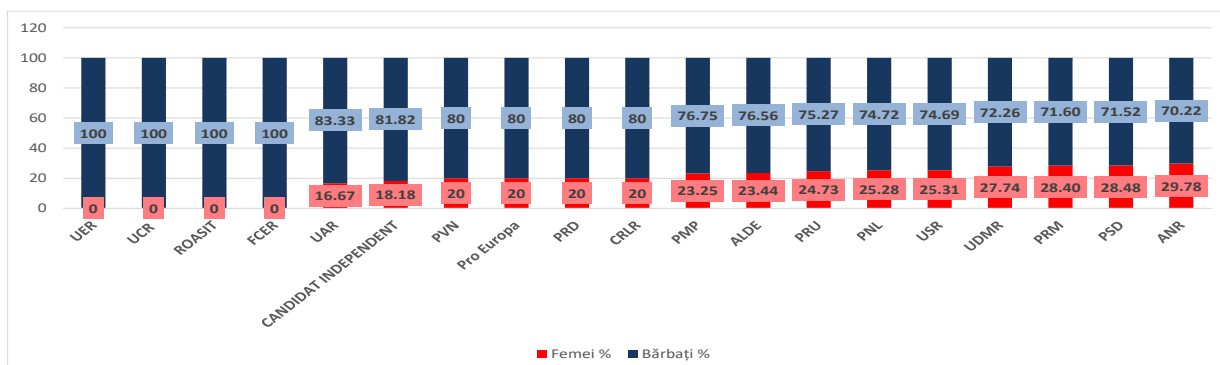
- AMR - formațiunea care înregistrează procentaj maxim feminin;
- DOM POLSKI - 66,67%;
- UDSCR, UCRR, PRR și ALAR - procentaje împărțite în mod egal între femei și bărbați.

Formațiunile politice care se clasează pe primele 3 locuri au candidați în număr foarte mic: AMR - 1 (femeie), DOM POLSKI - 3 (2 femei și 1 bărbat), UDSCR - 2 (1 femeie și 1 bărbat), UCRR - 6 (3 femei și 3 bărbați), PRR - 2 (1 femeie și 1 bărbat) și ALAR - 2 (1 femeie și 1 bărbat).

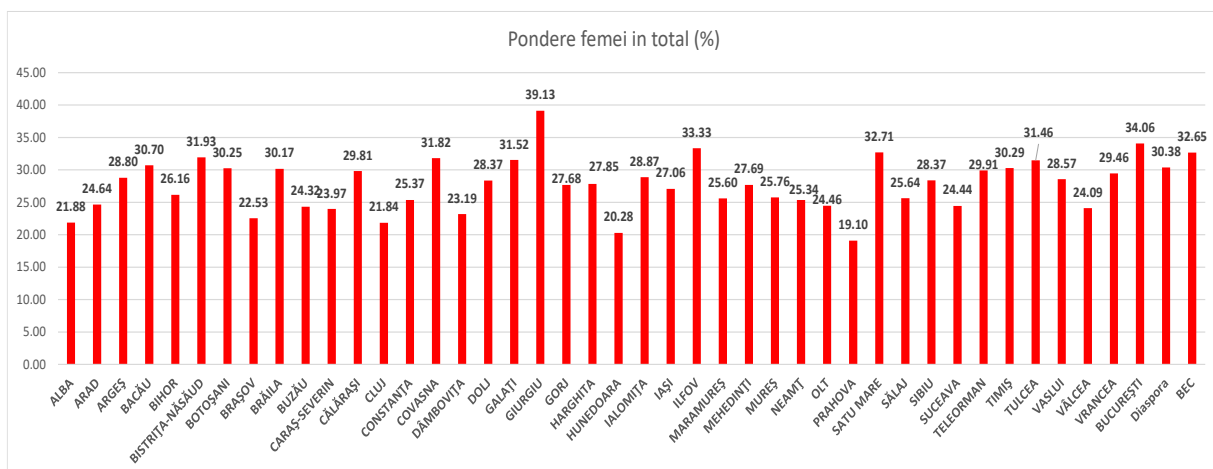
Lipsa prezenței feminine pe listele formațiunilor politice se regăsește la 4 dintre acestea, respectiv UER, UCR, FCER și ROASIT.

Nici marile formațiuni politice nu înregistrează procentaje feminine de peste 30% (PSD - 28,48%, UDMR - 27,74%, USR - 25,31%, PNL - 25,28%, ALDE - 23,44%, PMP - 23,25%).

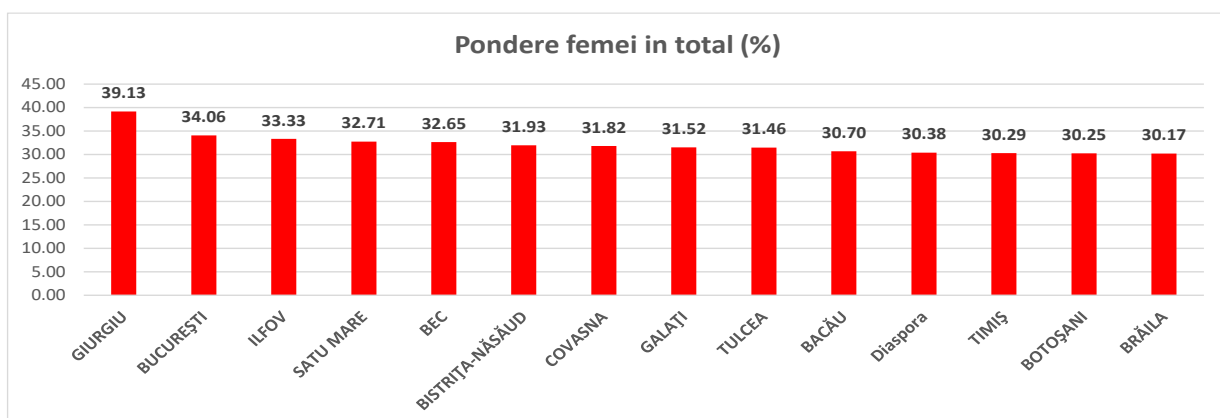

1.2 Numărul de candidați înregistrați la nivel național pe circumscripții electorale și sexe

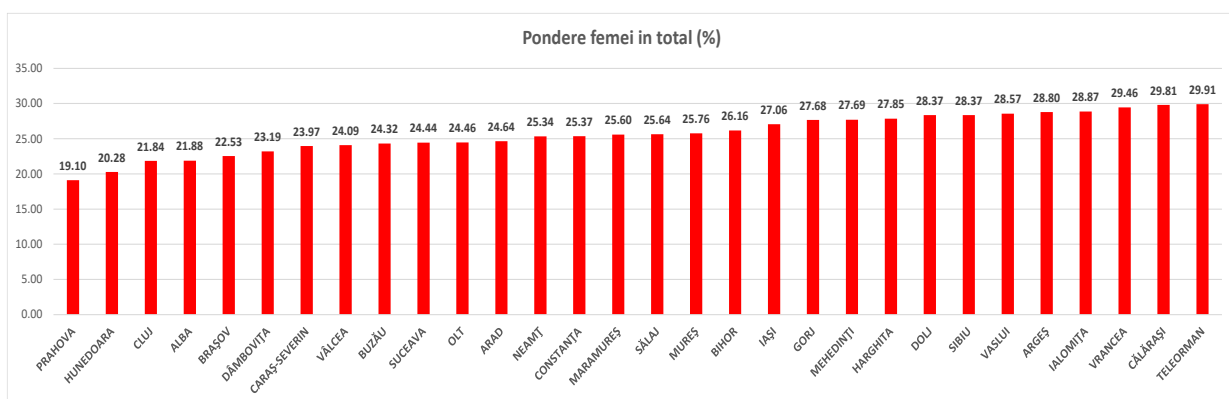
La nivel național, procentajele femeilor candidate sunt cuprinse între 19,10% - 39,13%.

Din cele 43 circumscripții electorale, 14 au candidate femei cu procentaj peste 30, respectiv: Giurgiu, București, Ilfov, Satu Mare, Bistrița-Năsăud, Covasna, Galați, Tulcea, Bacău, Diaspora, Timiș, Botoșani și Brăila.

Primele 5 județe în care se înregistrează cea mai mică reprezentare feminină în rândul candidaturilor sunt: Prahova, Hunedoara, Cluj, Alba și Brașov.

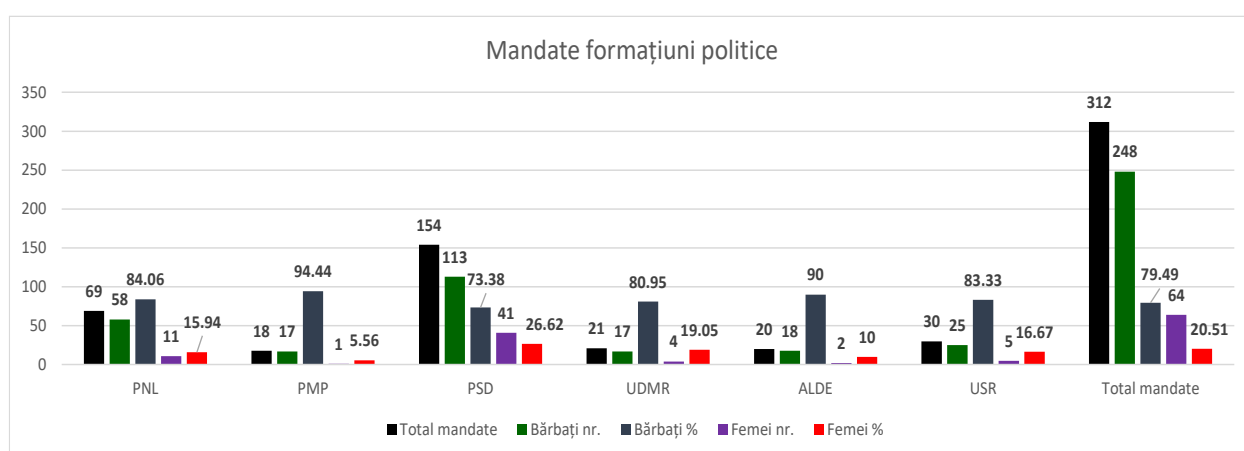
2. Mandate

2.1 Camera Deputaților

2.1.1 Numărul de mandate obținute de formațiunile politice pe criteriul de gen

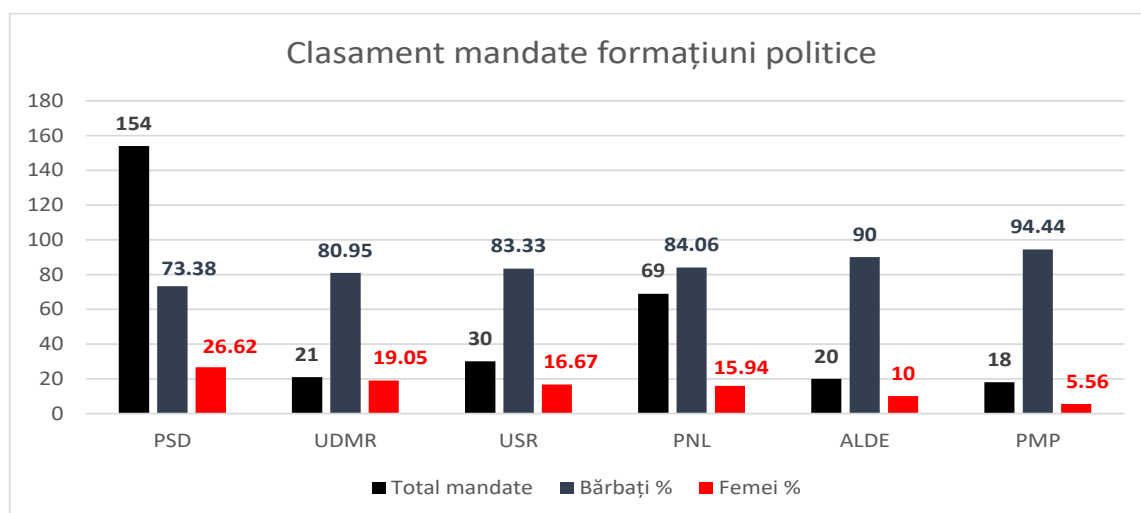
Formațiunile politice au obținut 312 mandate, din care bărbaților le sunt repartizate 248 (79,49%) și femeilor 64 (20,51%). PSD este formațiunea politică care a obținut cel mai mare număr de mandate, respectiv 154 (113 bărbați și 41 femei) iar PMP cel mai mic număr de mandate - 18 (17 bărbați și 1 femeie).

Media la nivel național, a mandatelor formațiunilor politice este de 79,49% bărbați și 20,51% femei.

PSD depășește media națională în ceea ce privește reprezentarea politică feminină și înregistrează un procentaj 26,62. Acesta se clasează pe prima poziție în clasamentul formațiunilor politice, cu cea mai mare reprezentare feminină. Niciuna din celelalte formațiuni politice, care au obținut mandate, nu înregistrează procentaj feminin mai mare decât media națională a acestor formațiuni.

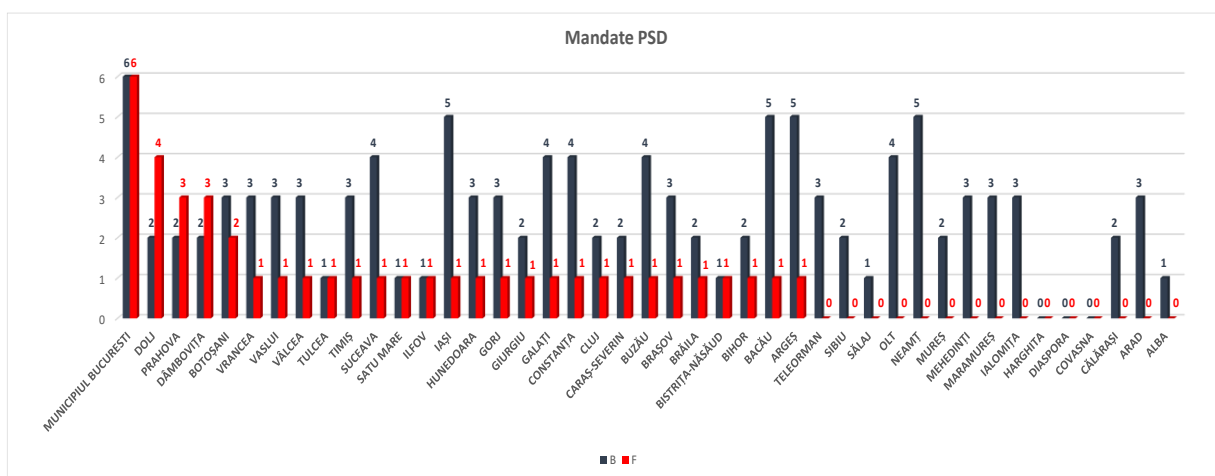
PMP este formațiunea care a obținut cel mai mic procentaj feminin, respectiv 5,56%.

Repartizarea mandatelor feminine ale formațiunilor politice în circumscripțiile electorale este următoarea:

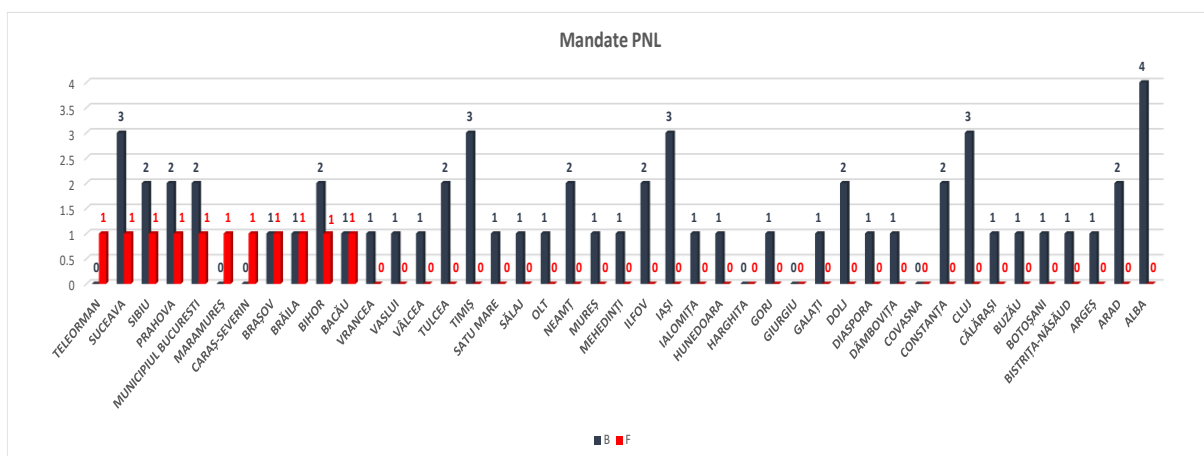
I. PSD: 28

- Municipiul București - 6 mandate;
- Dolj - 4 mandate;
- Prahova - 3 mandate și Dâmbovița - 3 mandate;
- Botoșani - 2 mandate;
- Vrancea, Vaslui, Vâlcea, Tulcea, Timiș, Suceava, Satu Mare, Ilfov, Iași, Hunedoara, Gorj, Giurgiu, Galați, Constanța, Cluj, Caraș-Severin, Buzău, Brașov, Brăila, Bistrița-Năsăud, Bihor, Bacău și Argeș - câte 1 mandat.

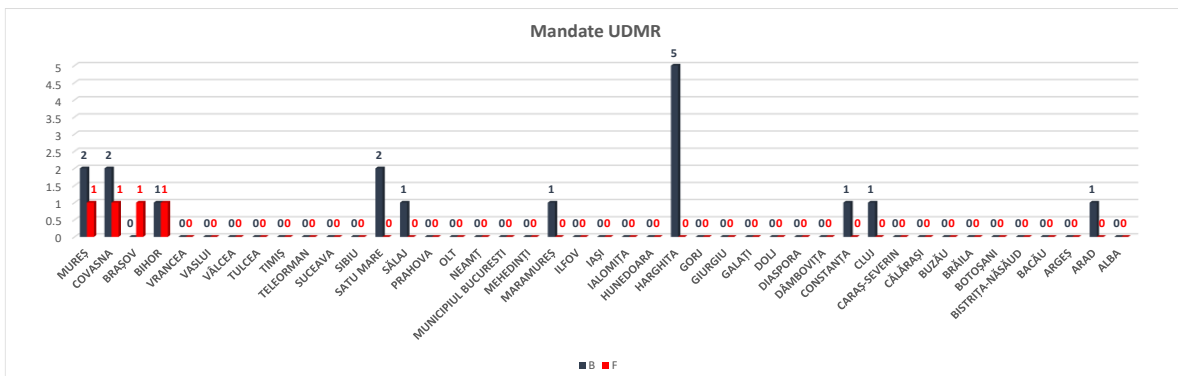
II. PNL: 11

- Teleorman, Suceava, Sibiu, Prahova, Municipiul București, Maramureș, Caraș-Severin, Brașov, Brăila, Bihor și Bacău - câte 1 mandat. De precizat că în circumscripțiile din Teleorman, Maramureș și Caraș-Severin, reprezentarea este feminină 100%.

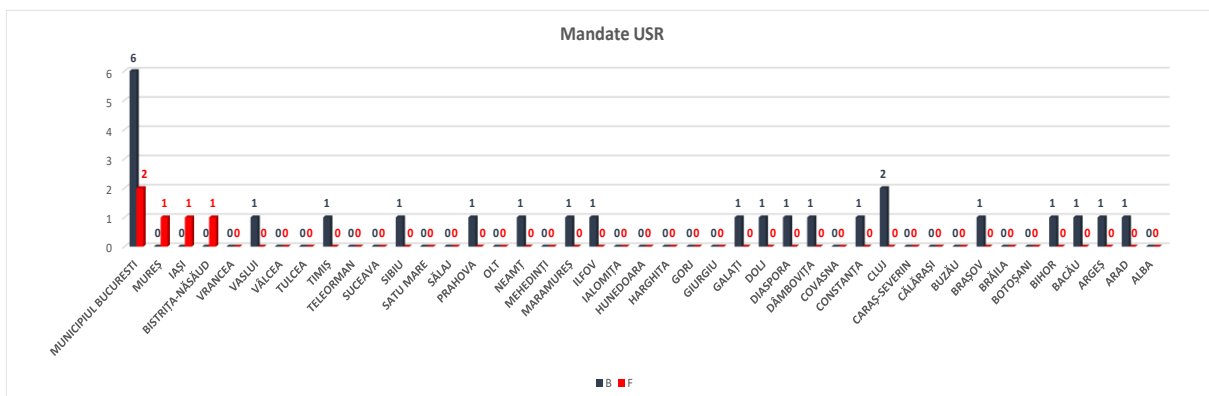
III. UDMR: 4

- Mureș, Covasna, Brașov și Bihor - câte 1 mandat. În circumscripția Brașov, reprezentarea este feminină 100%.

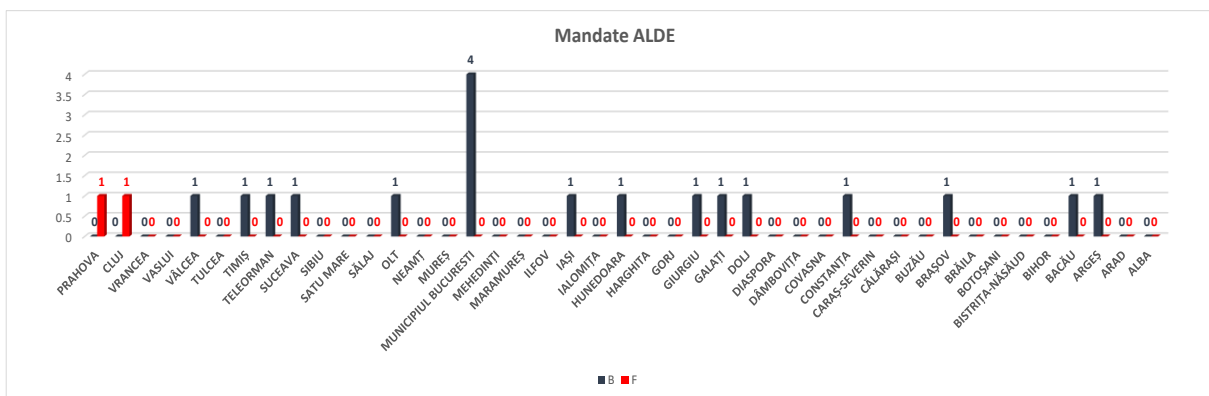
IV. USR: 4

- Municipiul București, Mureș, Iași și Bistrița-Năsăud - câte 1 mandat. În circumscripțiile Mureș, Iași și Bistrița-Năsăud reprezentarea este 100% feminină.

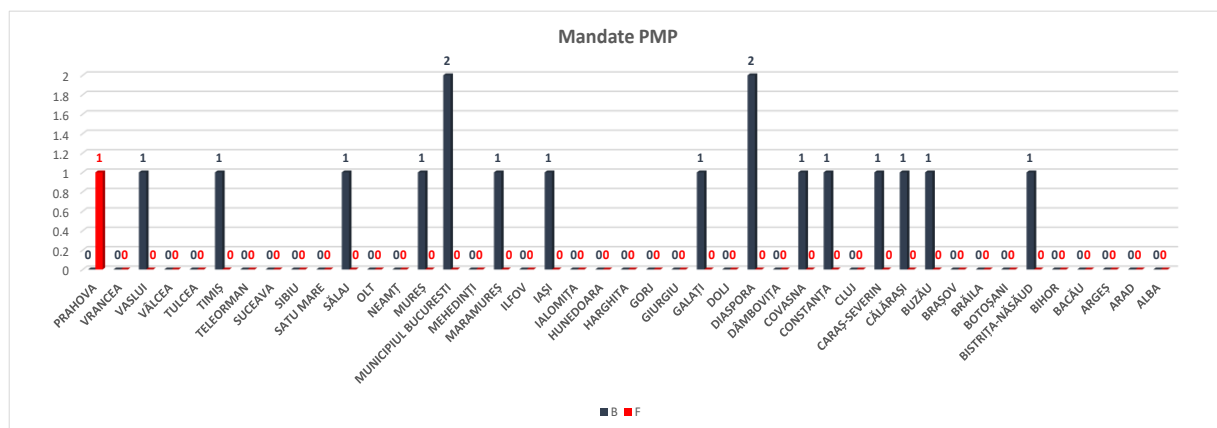

V. ALDE: 2

- Prahova și Cluj - câte 1 mandat. Ambele circumscripții au reprezentare feminină 100%.

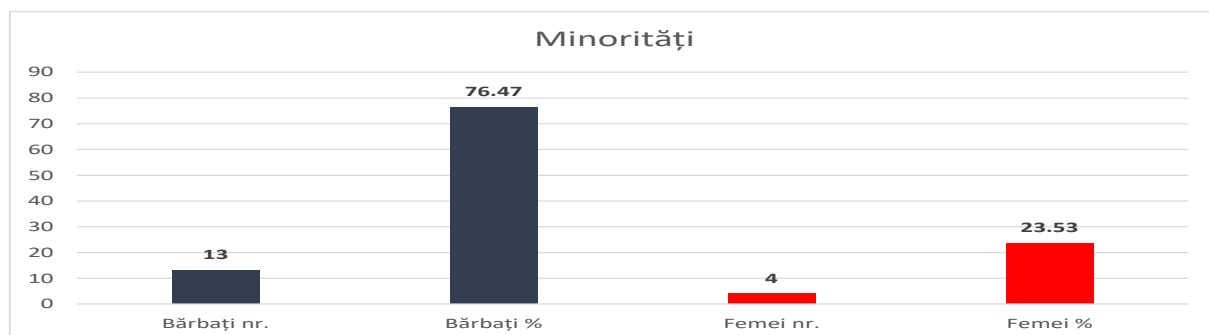

VI. PMP: 1 mandat (Prahova), cu reprezentare feminină 100%.

2.1.2 Numărul de mandate obținute de minoritățile naționale pe criteriul de gen

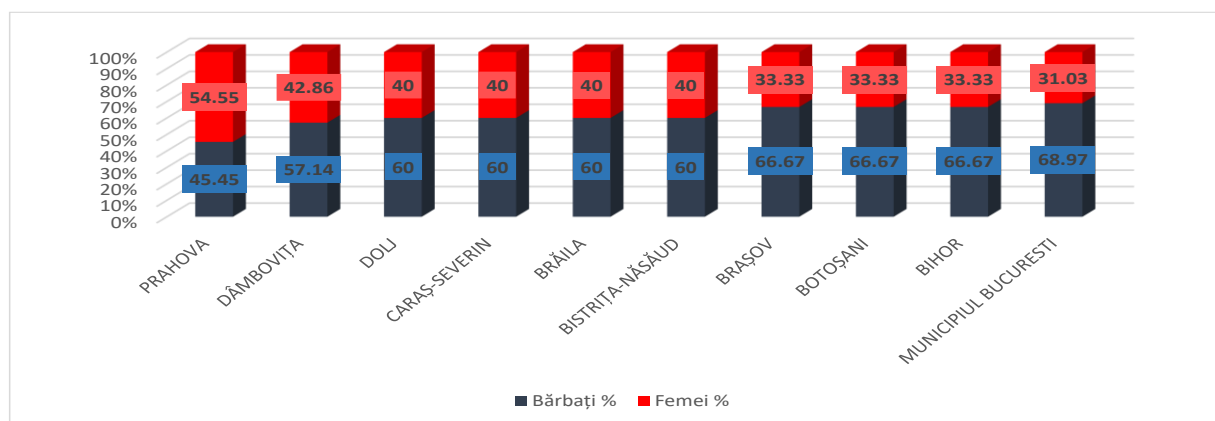
Minoritățile naționale au obținut 17 mandate, din care bărbaților le revin 13 și femeilor 4.

2.1.3 Numărul de mandate obținute de circumscripțiile electorale pe criteriul de gen

Județul Prahova este singurul județ în care numărul mandatelor feminine depășește numărul mandatelor masculine. Din cele 11 mandate, 6 (54,55%) revin femeilor și 5 (45,45%) bărbaților.

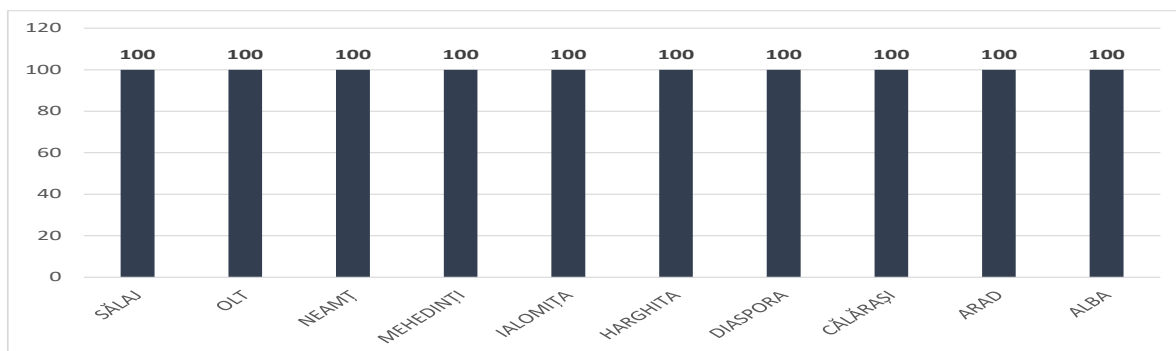
Circumscripțiile electorale cu procentaj feminin de peste 30 sunt: Dâmbovița, Dolj, Caraș-Severin, Brăila, Bistrița-Năsăud, Brașov, Botoșani, Bihor și Municipiul București.

Situația în procente a mandatelor feminine în celelalte circumscripții electorale se prezintă astfel:

- Tulcea, Mureș, Giurgiu și Covasna: 25%;
- Vrancea, Teleorman, Suceava, Satu Mare, Ilfov, Gorj, Cluj și Bacău: 20%;
- Vâlcea, Sibiu, Iași și Hunedoara: 16,67%;
- Vaslui, Maramureș și Buzău: 14,29%;
- Galați și Argeș: 11,11%;
- Timiș: 10%;
- Constanța: 9,09%.

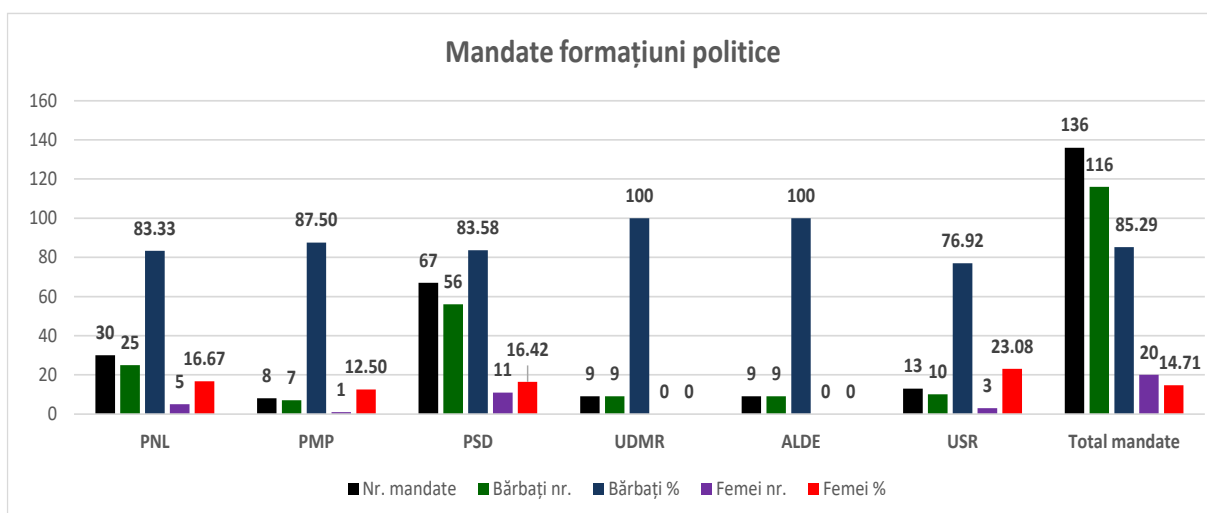
În 10 circumscripții electorale nu se regăsește nicio prezență feminină, mandatele aparținând în exclusivitate bărbaților.

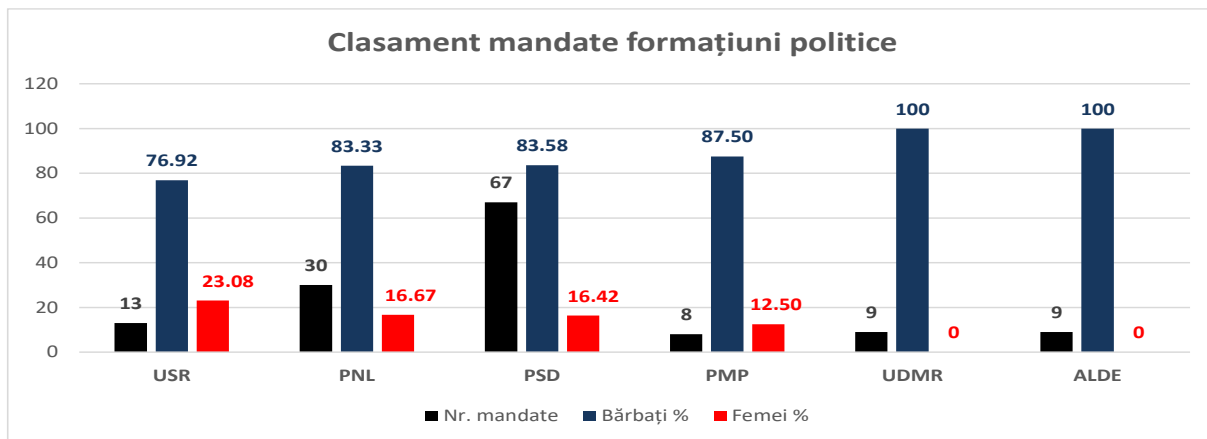
2.2 Senat

2.2.1 Numărul de mandate obținute de formațiunile politice pe criteriul de gen

În urma alegerilor, din cele 136 mandate, 116 le revin bărbaților și 20 femeilor. Media națională a mandatelor obținute este de 85,29% bărbați și 14,71% femei.

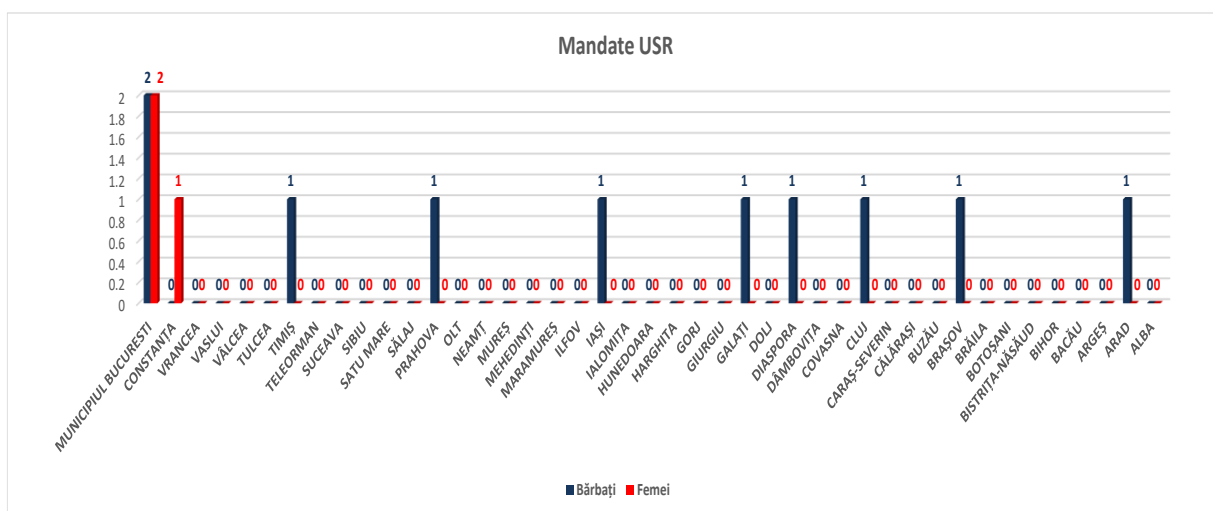
Formațiunile politice care depășesc media națională feminină sunt USR - 23,08%, PNL - 16,67% și PSD - 16,42%. PMP înregistrează un procentaj sub media națională, respectiv 12,5 iar ALDE și UDMR nu a obținut niciun mandat feminin.

Repartizarea mandatelor feminine ale formațiunilor politice în circumscripțiile electorale este următoarea:

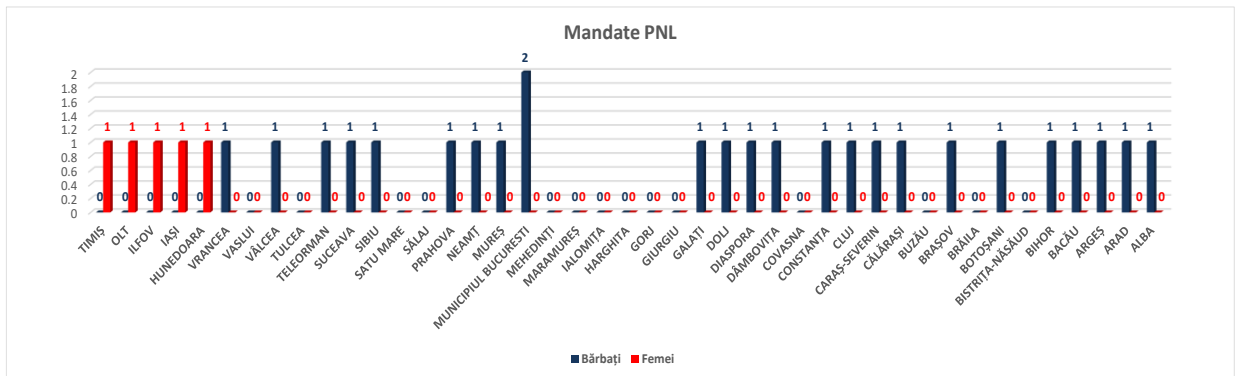
I. USR: 3

- Municipiul București - 2 mandate (mandatele sunt împărțite în mod egal ambelor sexe - din 4 mandate obținute, 2 aparțin femeilor și 2 bărbaților);
- Constanța: 1 mandat (100% feminin).

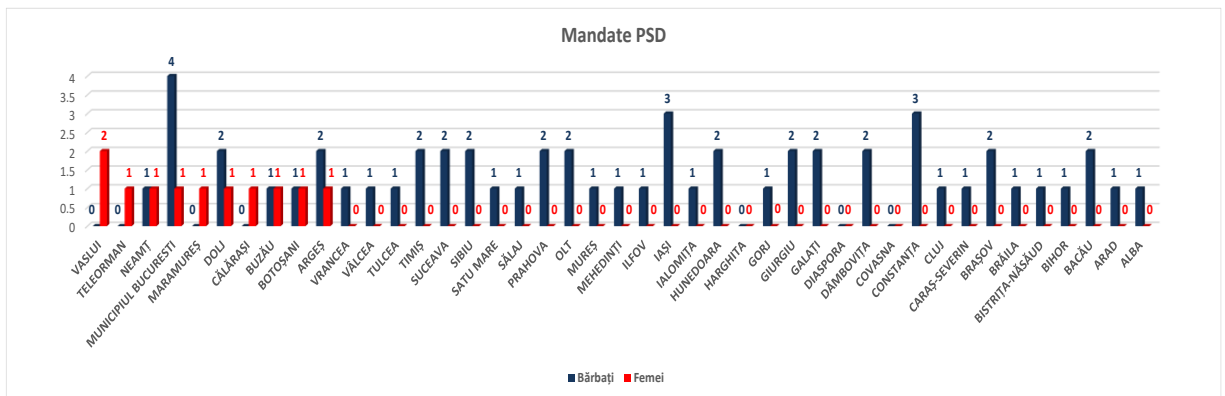
II. PNL: 5

- Timiș, Olt, Ilfov, Iași și Hunedoara: câte 1 mandat, toate aparținând femeilor.

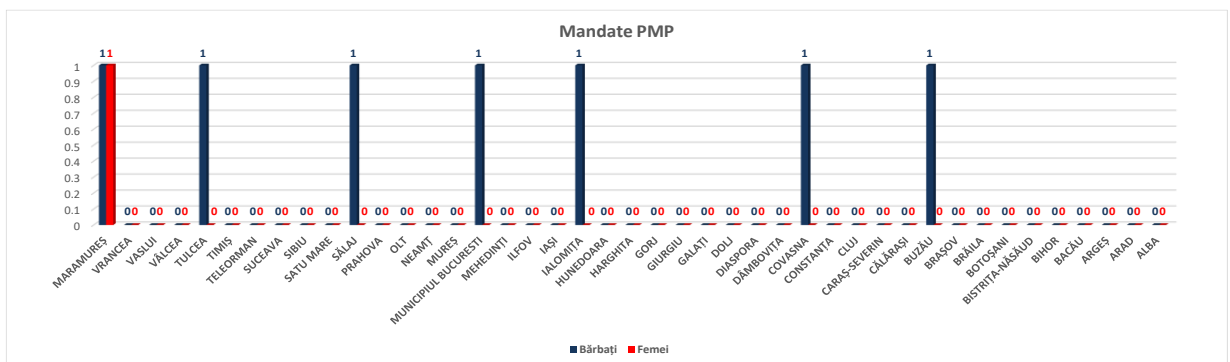
III. PSD: 11

- Vaslui: 2 (100% feminine);
- Teleorman, Neamț, Municipiul București, Maramureș, Dolj, Călărași, Buzău, Botoșani și Argeș: câte 1 mandat. Teleorman, Maramureș și Călărași sunt circumscripțiile reprezentate în exclusivitate de către femei.

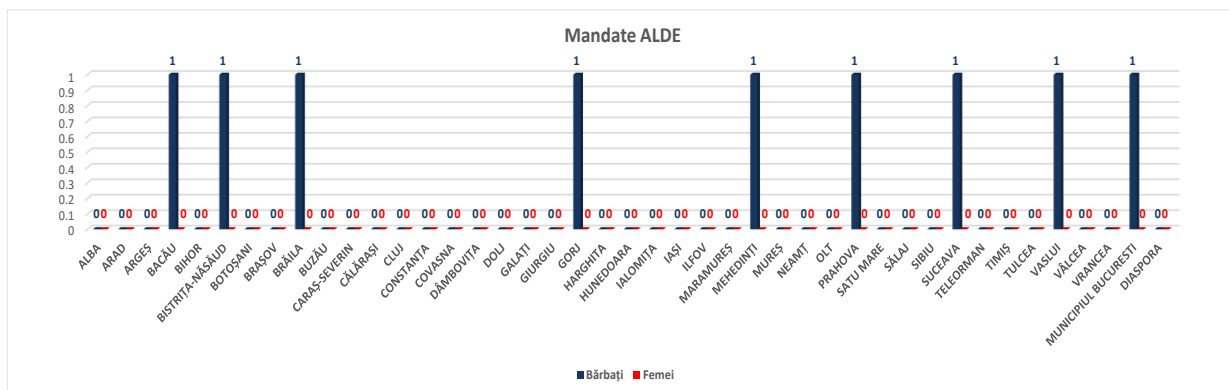

IV. PMP: 1

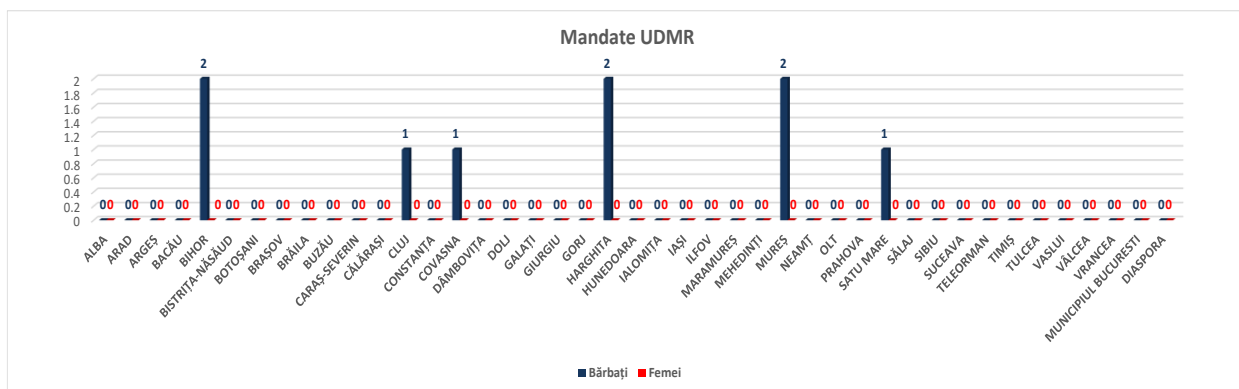
- Maramureș: din cele 2 mandate obținute, 1 revine sexului feminin și 1 sexului masculin.

V. ALDE: 0

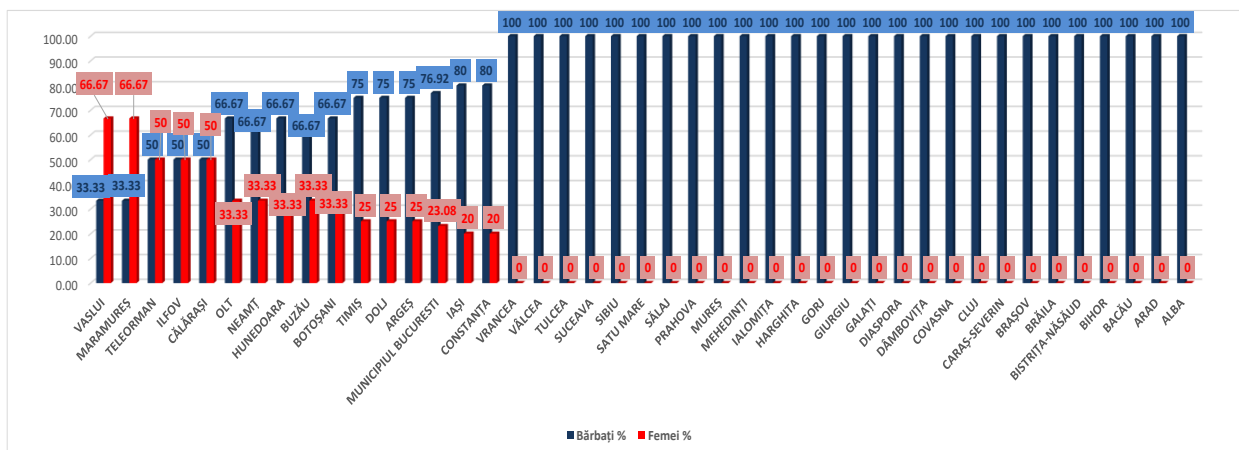

VI. UDMR: 0

2.2.2 Numărul de mandate obținute de circumscripțiile electorale pe criteriul de gen

În județele Vaslui și Maramureș prezența feminină este superioară bărbaților, acestea obținând 66,67% mandate. Teleorman, Ilfov și Călărași sunt circumscripțiile în care mandatele sunt împătite în mod egal ambelor sexe iar în circumscripțiile Olt, Neamț, Hunedoara, Buzău și Botoșani, femeile au obținut mandate în procente de 33,33.

Situația în procente a mandatelor feminine în celelalte circumscripții electorale se prezintă astfel:

- Timiș, Dolj și Argeș: 25%;
- Municipiul București: 23,08%;
- Iași și Constanța: 20%.

În 27 de circumscripții electorale, femeile nu au reprezentare, mandatele fiind obținute în exclusivitate de către bărbați.

3. Reprezentarea femeilor și a bărbaților în Parlamentul României, la ultimele 3 alegeri (2008, 2012, 2016)

	2008		2012		2016	
	Femei %	Bărbați %	Femei %	Bărbați %	Femei %	Bărbați %
Parlamentul României	14,11	85,89	11,40	88,60	18,92	81,08
Camera Deputaților	14,79	85,21	12,86	87,14	20,67	79,33
Senat	12,80	87,20	8,00	92,00	14,71	85,29

4. Concluzii

În acest an electoral, și-au depus candidatura 6.476 persoane aparținând formațiunilor politice, minorităților și independenților. Dintre acestea, pe listele electorale s-au regăsit 1.797 (27,75%) femei și 4.679 (72,25%) bărbați.

La nivelul alegerilor parlamentare din anul 2016, din cele 465 posturi de senatori și deputați, au fost aleși 377 (81,08%) bărbați și 88 (18,92%) femei.

Față de alegerile parlamentare anterioare, din anul 2012, femeile au „câștigat” 7,52 procente (18,92% în anul 2016 față de 11,4% în anul 2012) în „defavoarea” bărbaților.

La Camera Deputaților, reprezentarea bărbaților a scăzut de la 87,14% la 79,33% iar reprezentarea femeilor a crescut de la 12,86% la 20,67%, diferența fiind de 7,81 puncte procentuale, în ambele cazuri.

La nivelul Senatului, reprezentarea bărbaților a scăzut de la 92% la 85,29% iar reprezentarea femeilor a crescut de la 8% la 14,71%, diferența fiind în acest caz de 6,71 puncte procentuale, în ambele cazuri.

În concluzie, cu toate că în rezultatul final al alegerilor parlamentare din decembrie 2016 femeilor le-au fost atribuite mandate în procentaj mai mare față de alegerile anterioare,

decalajul existent inițial între bărbați și femei - înregistrat la candidaturi - se păstrează și cu privire la mandatele atribuite. Este de menționat faptul că alegerea parlamentarilor se realizează pe liste de partid.

În baza concluziilor acestei analize, ANES susține introducerea sistemului de reprezentare a cotelor de gen, atât în ceea ce privește alegerile locale, cât și alegerile parlamentare. Această măsură, care poate avea caracter temporar, va contribui la o mai bună reprezentare a femeilor la nivel decizional și la încurajarea implicării acestora în politică.

*

Abrevieri

PNL - Partidul Național Liberal
DOM POLSKI - Uniunea Polonezilor din România
BUN - Partidul „Blocul Unității Naționale”
ANR - Alianța Noastră România
USR - Uniunea Salvați România
PNR - Partidul Noua Românie
UAR - Uniunea Armenilor din România
CRLR - Comunitatea Rușilor Lipoveni din România
ALAR - Asociația Liga Albanezilor din România
AMR - Asociația Macedonenilor din România
UDTR - Uniunea Democrată Turcă din România
PVN - Partidul Vrancea Noastră
UBBR - Uniunea Bulgară din Banat-România
UUR - Uniunea Ucrainenilor din România
PRM - Partidul România Mare
PPU - Partidul Puterii Umaniste (Social-liberal)
PRO EUROPA - Asociația Partida Romilor „Pro-Europa”
UCRR - Uniunea Culturală a Rutenilor din România
UCR - Uniunea Croaților din România
UER- Uniunea Elenă din România
PMP - Partidul Mișcarea Populară
USRo - Uniunea Sârbilor din România
UDSCR - Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România
PER - Partidul Ecologism Român
PRU - Partidul România Unită
PSD - Partidul Social Democrat
FDGR - Forumul Democrat al Germanilor din România
PRD - Partidul Romilor Democrați
PSR - Partidul Socialist Român
VERZII - Partidul Verde
PRR - Partidul Republican din România
UDMR - Uniunea Democrată Maghiară din România

FCER - Federația Comunităților Evreiești din România

ALDE - Partidul Alianța Liberalilor și Democraților

PACT - Partidul Platforma Acțiunea Civică a Tinerilor

ROASIT - Asociația Italienilor din România